

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

lipiec – wrzesień 2015 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI.....	2
➤ Zalecenia Rady Ministrów dotyczące stosowania klauzul społecznych przez administrację rządową przy udzielaniu zamówień publicznych	2
➤ Wzór zawiadomienia z WR, NBO i dla umów powyżej 4 lat.....	5
➤ Ruszyła inicjatywa „Obywatel”	5
AKTUALNE ORZECZNICTWO	5
➤ Wyrok SO w Gdańsku na skutek powództwa Prezesa UZP o stwierdzenie nieważności umowy w sprawie zamówienia publicznego	5
WYDARZENIA	7
➤ Zielone zamówienia publiczne – VIII edycja szkoleń	7
➤ Konsultacje dotyczące projektu rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) ustanawiającego standardowy formularz Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia	8
➤ Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.....	9
➤ Elektroniczna Platforma Katalogów Produktów–eKatalogi - spotkanie dla zamawiających.....	10
PRAWO EUROPEJSKIE.....	12
Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.....	12
OPINIE PRAWNE	19
Wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp do dostaw i usług służących wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych.....	19
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.....	21
Naruszenia art. 90 ust. 1 ustawy Pzp po nowelizacji z dnia 29 sierpnia 2014 r. stwierdzone w wyniku kontroli przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.....	21
ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	29
Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych	29
ANALIZY SYSTEMOWE.....	39
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2015 – 30.09.2015	39

AKTUALNOŚCI

➤ **Zalecenia Rady Ministrów dotyczące stosowania klauzul społecznych przez administrację rządową przy udzielaniu zamówień publicznych**

W dniu 28 lipca 2015 r. Rada Ministrów przyjęła zalecenia nakładające na instytucje administracji rządowej **obowiązki w zakresie uwzględniania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych** (Zalecenia Rady Ministrów dotyczące stosowania klauzul społecznych przez administrację rządową przy udzielaniu zamówień publicznych).

Zalecenia są kolejną inicjatywą podejmowaną przez zaangażowane w tematykę instytucje administracji centralnej mającą prowadzić do realizacji za pośrednictwem zamówień publicznych szerszych celów krajowej polityki społecznej.

Zalecenia zostały skierowane do administracji rządowej, niemniej jednak również pozostałe instytucje administracji publicznej mogą się nimi kierować odpowiednio kształtując swoją politykę w zakresie zamówień publicznych.

W zaleceniach Rady Ministrów szczególną uwagę zwraca się na analizę planowanych zamówień pod kątem możliwości uwzględnienia w nich klauzul społecznych, w tym także zobowiązuje się zamawiających do dokonywania takiej analizy również w odniesieniu do zamówień niepodlegających procedurom określonym w ustawie Pzp.

Analiza taka powinna być dokonywana przede wszystkim pod kątem identyfikacji zamówień, w których możliwe byłoby zastosowanie klauzul społecznych, ale także pod kątem tego jakie cele społeczne chcemy za pomocą klauzuli realizować, a co za tym idzie jaka klauzula będzie w określonym przypadku najbardziej odpowiednia. Warto bowiem w tym miejscu zaznaczyć, że **klauzule społeczne, których stosowanie zaleca Rada Ministrów, to nie tylko wspomniana ostatnio najczęściej możliwość wymagania w określonych sytuacjach od wykonawcy zatrudnienia osób wskazanych do realizacji danego zamówienia na podstawie umowy o pracę, ale to także inne instrumenty, dzięki którym istnieje możliwość oddziaływania w kwestiach społecznych.**

Możliwość stosowania klauzul społecznych została wprowadzona do polskich regulacji w zakresie zamówień publicznych w 2009 r. nowelizacją ustawy Prawo zamówień

publicznych (Pzp) z dnia 5 listopada 2009 r. oraz ustawą z dnia 7 maja 2009 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. W ślad za zmianami prawnymi poszły też działania o charakterze edukacyjnym i promocyjnym przewidziane najpierw w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zrównoważonych Zamówień Publicznych na lata 2010-2012, a następnie w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zrównoważonych Zamówień Publicznych na lata 2013-2016.

W ścisłym znaczeniu pojęcie klauzule społeczne oznacza przede wszystkim dodatkowe warunki realizacji zamówienia, jakie zgodnie z artykułem 29 ust. 4 ustawy Pzp może postawić wykonawcy zamawiający, odnoszące się do zatrudnienia na potrzeby danego zamówienia określonych grup osób. Ustawa wymienia tutaj osoby bezrobotne, osoby młodociane zatrudniane w celu przygotowania zawodowego, osoby niepełnosprawne oraz inne osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, wskazane w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, a mianowicie: bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej, chorych psychicznie, zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem czy też uchodźców realizujących indywidualny program integracji. Dodatkowe warunki realizacji zamówienia określone przez zamawiającego w oparciu o art. 29 ust. 4 muszą jednak być związane z tym zamówieniem i nie mogą odnosić się do ogólnej polityki zatrudnieniowej przedsiębiorcy.

Nowelizacją ustawy Pzp, która weszła w życie w październiku 2014 r., do listy dodatkowych warunków realizacji zamówienia, jakie zamawiający może postawić wykonawcy, określonych w art. 29 ust. 4 dodano także **możliwość wymagania, aby osoby wykonujące czynności w trakcie realizacji zamówienia na usługi lub roboty budowlane, były zatrudniane przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę.** Warto przy tym zaznaczyć, że ustawa umożliwia postawienie takiego warunku **tylko, jeśli jest to uzasadnione przedmiotem lub charakterem czynności, do których realizacji zatrudniane są te osoby.** Innymi słowy możliwość taka istnieje, jeśli przedmiot zamówienia lub charakter czynności wymagają, aby były one wykonywane w warunkach charakterystycznych dla

stosunku pracy, tj. pod kierownictwem pracodawcy oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę i za wynagrodzeniem¹.

Oprócz wyżej wspomnianych warunków realizacji zamówienia mianem klauzul społecznych w zamówieniach publicznych przyjęło się w Polsce określać także tzw. zamówienia zastrzeżone, określone w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp. Przepis ten umożliwia zamawiającemu zastrzeżenie możliwości ubiegania się o określone zamówienie tylko dla wykonawców zatrudniających ponad 50% osób niepełnosprawnych. Umożliwia to zamawiającemu wspieranie rozwoju podmiotów, które zatrudniają osoby niepełnosprawne, w tym m.in. podmiotów ekonomii społecznej, a przez to wspieranie zawodowej i społecznej integracji osób niepełnosprawnych.

Klauzule społeczne stanowią jednak tylko część instrumentów przewidzianych ustawą Pzp składających się na **tzw. społeczne lub też społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne**.

Zalecenia Rady Ministrów koncentrują się przede wszystkim na klauzulach społecznych, z uwagi na fakt, że są to instrumenty o największych możliwościach oddziaływania w zakresie kwestii społecznych. Warto jednak wskazać, że **zamawiający mają także inne możliwości uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych** w tym m.in. określając odpowiednie wymogi techniczne czy też wymogi w zakresie dostępności w opisie przedmiotu zamówienia, poprzez odpowiednio dobrane kryteria kwalifikacji wykonawców lub kryteria oceny ofert czy też zwracając szczególną uwagę na kwestie związane z zatrudnieniem i jego kosztami w ramach badania ofert pod kątem rażąco niskiej ceny.

****Tekst zaleceń oraz pismo skierowane do Kierowników urzędów administracji rządowej odnajdą Państwo na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych - <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3275>*

Zachęcamy wszystkich Państwa do stosowania tych instrumentów oraz do korzystania ze szczegółowych wskazówek na temat prawidłowego ich stosowania zawartych w materiałach umieszczonych na stronie internetowej UZP w zakładce „Społeczne zamówienia publiczne” - <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;1252>

¹ art. 22 § 1 Kodeksu Pracy

➤ **Wzór zawiadomienia z WR, NBO i dla umów powyżej 4 lat**

W związku z obowiązkiem wynikającym. art. 67 ust. 2 i/lub art. 62 ust. 2 i/lub art. 142 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych (wybór trybu z wolnej ręki, negocjacji bez ogłoszenia, termin zawarcia umowy) Departament Kontroli Doraźnej UZP zwraca się z prośbą o wypełnianie i przesyłanie zawiadomień o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z WR, NBO i dla umów pow. 4 lat zgodnie z załączonym wzorem zawiadomienia.

[Wzór zawiadomienia z WR, NBO i dla umów powyżej 4 lat](#)

➤ **Ruszyła inicjatywa „Obywatel”**

31 lipca 2015 roku została uruchomiona nowa strona www.obywatel.gov.pl, na której udostępniono 101 kart opisujących najbardziej popularne usługi publiczne, jakie administracja świadczy dla obywateli. Wśród tych kart znajdują się również karty przybliżające obywatelom funkcjonowanie 19 wybranych rządowych portali tematycznych. Informacje o sposobie załatwiania spraw w Urzędzie są dostępne w jednym miejscu.

Szczegółowe informacje: www.obywatel.gov.pl.

AKTUALNE ORZECZNICTWO

➤ **Wyrok SO w Gdańsku na skutek powództwa Prezesa UZP o stwierdzenie nieważności umowy w sprawie zamówienia publicznego**

Na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych w zakładce *Prawo krajowe/Orzecznictwo sądowe/Powództwa o stwierdzenie nieważności umowy/unieważnienie umowy w sprawie zamówienia publicznego* został zamieszczony wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2015 r. (sygn. akt I C 2/15) wydany wskutek pozwu Prezesa Urzędu, w którym Sąd stwierdził nieważność umowy w sprawie zamówienia publicznego na świadczenie usług utrzymania porządku w obiektach administrowanych przez zamawiającego.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

W stanie faktycznym sprawy, w której zapadł wyrok Sądu uwzględniający powództwo Prezesa Urzędu, zamawiający w sposób nieprecyzyjny i wewnętrznie sprzeczny dokonał opisu przedmiotu zamówienia oraz powiązanego z nim sposobu obliczenia ceny, co doprowadziło do sytuacji w której w każdej z trzech złożonych w postępowaniu ofert, wykonawcy w sposób odmienny dokonali oszacowania wynagrodzenia należnego za realizację zamówienia. Zamawiający obarczył negatywnymi konsekwencjami niejednoznacznych zapisów SIWZ aż dwóch z trzech wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego, odrzucając złożone przez nich oferty z powodu błędu w obliczeniu ceny. Z trzecim wykonawcą została zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego, mimo iż obliczył on cenę oferty również w sposób odbiegający od literalnych zapisów SIWZ.

W pozwie o stwierdzenie nieważności umowy Prezes Urzędu wskazał, iż niejednoznaczne skonstruowanie SIWZ w zakresie opisu przedmiotu zamówienia i sposobu obliczenia ceny stanowi rażące naruszenie 29 ust. 1 oraz art. 36 ust. 1 pkt 3 i 12 ustawy Pzp. Ponadto, Prezes Urzędu podniósł, iż zamawiający winien dokonać poprawienia omyłek we wszystkich ofertach złożonych przez wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego i dopiero po tej czynności, która doprowadziłaby do zrównania szans wykonawców, uprawniony byłby do wyboru najkorzystniejszej oferty. Powód zarzucił zamawiającemu bezpodstawne odrzucenie dwóch ofert z powodu błędu w obliczeniu ceny, a także niezasadne zaniechanie poprawienia omyłek w złożonych ofertach.

Pozew Prezesa UZP z dnia 30 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku uznał, iż w stanie faktycznym sprawy, skoro oferty zostały przygotowane w oparciu o zapisy SIWZ, a ich treść odpowiadała jednej z możliwych interpretacji warunków zamówienia określonych przez zamawiającego, brak było podstaw do ich odrzucenia. Wskazał także, iż zamawiający dysponował wszelkimi danymi niezbędnymi do dokonania poprawienia omyłek we wszystkich złożonych w postępowaniu ofertach i ze względu na redakcję przepisu art. 87 ust. 2 ustawy Pzp był do tego zobligowany. Sąd wskazał, iż dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty przez zamawiającego w tych okolicznościach stanowiło rażące naruszenie prawa. Podzielił także stanowisko Powoda, że w stanie faktycznym sprawy doszło do naruszeń ustawy Pzp o rażącym charakterze, co spowodowało skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia zasad udzielania zamówień publicznych oraz wymogów praworządności i uznał, że zawarta w tych warunkach umowa w sprawie zamówienia publicznego jest bezwzględnie nieważna od momentu jej

zawarcia. Jednocześnie Sąd zauważył, iż w świetle art. 146 ustawy Pzp umowa w sprawie zamówienia publicznego oceniana jest przez Sąd z perspektywy jej zgodności z prawem, w szczególności pod kątem zaistnienia przesłanek stanowiących o jej nieważności z mocy prawa i dla oceny tej nie ma znaczenia jej późniejsze wykonanie, stopień jej realizacji czy też możliwość bądź brak możliwości przywrócenia stanu pierwotnego.

Wydany w niniejszej sprawie wyrok nie jest prawomocny.

[Wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2015 r. \(sygn. akt: I C 2/15\) z uzasadnieniem.](#)

WYDARZENIA

➤ Zielone zamówienia publiczne – VIII edycja szkoleń

W dniach 29 września oraz 1 października 2015 roku odbyły się w siedzibie Urzędu Zamówień Publicznych **szkolenia poświęcone tematyce zielonych zamówień publicznych.**

Zakres zagadnień omówionych w trakcie szkoleń:

Pan Marcin Skowron reprezentujący **Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej UZP** omówił wybrane przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych pozwalające na uwzględnienie kwestii środowiskowych na różnych etapach postępowania przetargowego. Ponadto, zaprezentowane zostały powiązane z zielonymi zamówieniami przepisy opublikowanych w dniu 28 marca 2014 r. nowych dyrektyw w zakresie zamówień publicznych. Dokonano przy tym porównania z regulacjami unijnymi z 2004 r. wskazując główne obszary zmian i rozszerzenia regulacji w oparciu nowe przepisy unijne. Pan Skowron dokonał również krótkiej prezentacji unijnych kryteriów środowiskowych wskazując m.in. grupy produktowe objęte tym ćwiczeniem oraz zakres zastosowania kryteriów środowiskowych.

W trakcie spotkania omówiono wybrane przepisy unijnych aktów prawnych powiązanych z zielonymi zamówieniami (w tym dyrektywy 2010/31/UE ws. charakterystyki energetycznej budynków oraz dyrektywy 2012/27/UE ws. efektywności energetycznej), które przekładają się na działania racjonalizujące zużycie energii po stronie instytucji zamawiających. Dodatkowo, wskazane zostały zadania jednostek sektora publicznego w zakresie

efektywności energetycznej wynikające z obowiązującego prawa krajowego oraz planowanych zmian legislacyjnych.

Pan Radosław Maj reprezentujący **CECED Polska - Związek Pracodawców AGD** przybliżył uczestnikom szkolenia zagadnienie etykietowania energetycznego produktów wykorzystujących energię wskazując przy tym unijne i krajowe podstawy prawne. Pan Maj zaprezentował przykłady etykiet energetycznych dla różnych grup produktowych wraz ze wskazaniem klas efektywności energetycznej oraz dodatkowego zakresu informacji (w tym rocznego zużycia energii i emisji hałasu) wynikających z piktogramów etykiet. Ponadto omówione zostało oznakowanie efektywności energetycznej dla sprzętu IT na przykładzie Energy Star oraz możliwości wykorzystania unijnego oznakowania środowiskowego Ecolabel w zamówieniach na dostawę sprzętu RTV AGD.

Pan Michał Wekiera reprezentujący **Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego** przybliżył uczestnikom szkolenia przepisy rozporządzenia w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych, które transponowało na gruncie krajowym przepisy dyrektywy 2009/33/WE. Pan Wekiera zaprezentował przy tym sposób zastosowania metodologii obliczania rachunku kosztów cyklu życia w zamówieniu na zakup pojazdu transportu drogowego. Dodatkowo omówił obowiązujące normy emisyjne z uwzględnieniem kategorii pojazdów oraz przedstawił informacje zawarte na etykietach dla opon.

W obu szkoleniach organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych udział wzięło ok. 80 przedstawicieli administracji publicznej odpowiedzialnych za procedury przetargowe w macierzystych jednostkach.

Organizacja szkoleń promujących uwzględnianie aspektów środowiskowych w postępowaniach przetargowych wynika z realizacji Krajowego Planu Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2013-2016.

➤ **Konsultacje dotyczące projektu rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) ustanawiającego standardowy formularz Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia**

Do dnia 15 września 2015 r. Urząd Zamówień Publicznych prowadził konsultacje mające na celu zebranie uwag do **projektu rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE)**

ustanawiającego standardowy formularz Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia.

Jednolity Europejski Dokument Zamówienia to ustandaryzowane oświadczenie własne wykonawcy, w którym wykonawca potwierdza, że nie podlega wykluczeniu i spełnia ustalone przez zamawiającego warunki udziału w postępowaniu, w tym obiektywne kryteria mające na celu ograniczenie liczby wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu.

Na gruncie nowej dyrektywy 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych Jednolity Europejski Dokument Zamówienia będzie podstawowym dokumentem potwierdzającym spełnianie warunków udziału w postępowaniu. Pełnej dokumentacji potwierdzającej spełnianie warunków udziału w postępowaniu zamawiający będzie żądał jedynie od wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza. Dodatkowo, na każdym etapie postępowania, zamawiającemu będzie przysługiwało uprawnienie do zwrócenia się do wykonawców o przedłożenie wszystkich lub niektórych dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, jeżeli będzie to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania.

Dyrektywa przewiduje, że Jednolity Europejski Dokument Zamówienia będzie sporządzany na formularzu, który ma zostać przyjęty przez Komisję Europejską. Obecnie nowy projekt rozporządzenia wykonawczego Komisji w tym zakresie jest ponownie konsultowany z państwami członkowskimi w ramach Komitetu doradczego ds. zamówień publicznych.

****Projekt rozporządzenia wraz z załącznikami odnajdą Państwo na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych - <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D:3289>*

➤ **Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego**

29 września 2015 roku odbyło się we Wrocławiu zorganizowane przez Urząd Zamówień Publicznych, kolejne z cyklu, seminarium poświęcone praktycznym aspektom postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 70 osób, przede wszystkim przedstawiciele instytucji udzielających zamówień publicznych. Spotkanie było okazją do poruszenia zagadnień ważnych z punktu widzenia systemu zamówień publicznych oraz wymiany doświadczeń, a także prezentacji dobrych praktyki i wzorcowych postępowań.

Obrady otworzyła prelekcja Pani Lucyny Hanus ([prezentacja](#)), Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na temat wyników kontroli zamówień publicznych

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

przeprowadzonych przez Izbę w jednostkach objętych kontrolą w latach 2012-2014. Następnie Pani Aneta Fałara ([prezentacja](#), [załącznik 1](#), [załącznik 2](#), [załącznik 3](#)), Dyrektor Biura Organizacyjno-Administracyjnego w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim podzieliła się z uczestnikami seminarium doświadczeniami wynikającymi z postępowań o zamówienie publiczne prowadzonych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki.

Zagadnienia związane z przedmiotowymi i podmiotowymi warunkami udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przybliżył prof. dr hab. Tadeusz Kocowski ([prezentacja](#)) z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Pani Aldona Gisman ([prezentacja](#)), Dyrektor Wydziału Certyfikacji i Kontroli Systemowych RPC w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego przedstawiła kwestie dotyczące skutków finansowych uchybień w procedurach udzielania zamówień publicznych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Kwestie naruszeń w zakresie kryteriów oceny ofert i rażąco niskiej ceny w świetle nowych regulacji ustawy Prawo zamówień publicznych omówiła Pani Kinga Reinholz ([prezentacja](#)), Naczelnik Wydziału w Departamencie Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze Środków UE Urzędu Zamówień Publicznych.

Seminarium zamknęło wystąpienie Pani Małgorzaty Przewalskiej ([prezentacja](#)), członka Zespołu e-Katalogi w Urzędzie Zamówień Publicznych, w którym zaprezentowano zasady funkcjonowania oraz korzyści dla zamawiających wynikające ze stosowania udostępnionej przez UZP Elektronicznej Platformy Katalogów Produktów – e-Katalogi.

Obrady moderował Pan Wojciech Michalski, Naczelnik Wydziału Analiz w Departamencie Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych Urzędu Zamówień Publicznych.

Aktywny udział uczestników oraz dyskusje w trakcie prelekcji świadczyły o dużym zainteresowaniu omawianymi zagadnieniami.

➤ Elektroniczna Platforma Katalogów Produktów–eKatalogi - spotkanie dla zamawiających

15 września 2015 r. odbyło się zorganizowane przez Urząd Zamówień Publicznych spotkanie, którego celem było zaprezentowanie funkcjonalności **Elektronicznej Platformy Katalogów Produktów – eKatalogi**. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 45 osób reprezentujących instytucje udzielające zamówień publicznych.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

Podczas spotkania zaprezentowano zasady działania Platformy eKatalogi i korzyści wynikające z dokonywania zakupów za jej pośrednictwem. Wskazywano, iż Platforma ma być systemem żywym, adaptującym się do potrzeb użytkowników, zarówno pod względem zawartości, jak i prac rozwojowych.

[Prezentacja "eKatalogi - nowa jakość zamówień publicznych"](#)

PRAWO EUROPEJSKIE

ORZECZNICTWO EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI

We wrześniu 2015 roku zostały przedstawione dwie opinie rzeczników generalnych odnoszące się do tematyki zamówień publicznych:

- 1. Opinia Rzecznika Generalnego przedstawiona w dniu 8 września 2015 r. w sprawie C-324/14 Apelski Dariusz przeciwko Zarządowi Oczyszczania Miasta (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Krajową Izbę Odwoławczą, Polska).**

Zamówienia publiczne – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 48 ust. 3 – Technologiczna i zawodowa zdolność wykonawcy – Poleganie przez oferentów „w stosownych sytuacjach” na zdolności innych podmiotów – Charakter powiązań między oferentem a tymi innymi podmiotami – Forma i stopień wykorzystania zdolności innych podmiotów – Wymogi wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu – Znaczenie dyrektywy 2014/24/UE dla wykładni dyrektywy 2004/18.

a) Pytania prejudycjalne

Krajowa Izba Odwoławcza skierowała do Trybunału, na mocy art. 267 TFUE, następujące pytania:

- „1) Czy art. 48 ust. 3 w związku z art. 2 dyrektywy 2004/18 [...] można interpretować w ten sposób, że za »stosowne sytuacje«, w których wykonawca może polegać na zdolnościach innych podmiotów, należy uznać każdą sytuację, w której dany wykonawca nie posiada wymaganych przez instytucję zamawiającą kwalifikacji i zechce się na taką zdolność innych podmiotów powołać? Czy też wskazanie, że wykonawca może polegać na zasobach innych podmiotów jedynie w »stosownych sytuacjach« należy uznać za ograniczenie wskazujące, że takie powoływanie się może

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

następować jedynie wyjątkowo, a nie jako reguła przy kwalifikacji wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego?

- 2) Czy art. 48 ust. 3 w związku z art. 2 dyrektywy 2004/18[...] można interpretować w ten sposób, że poleganie przez wykonawcę na zdolnościach innych podmiotów w zakresie ich wiedzy i doświadczenia »niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań« oraz »dysponowanie zasobami« tych podmiotów oznacza, że w trakcie realizacji zamówienia wykonawca nie musi mieć z tymi podmiotami żadnych powiązań lub mieć bardzo luźne i nieokreślone powiązania, tj. może wykonywać zamówienie samodzielnie (bez udziału innego podmiotu) albo udział ten może polegać na »doradztwie«, »konsultacjach«, »szkoleniu« itp.? Czy też art. 48 ust. 3 należy interpretować w ten sposób, że podmiot, na którego zdolności powołuje się wykonawca, musi rzeczywiście i osobiście wykonać zamówienie w zakresie, w jakim jego zdolności były deklarowane?
- 3) Czy art. 48 ust. 3 w związku z art. 2 dyrektywy 2004/18[...] można interpretować w ten sposób, że wykonawca, który ma własne doświadczenie, ale w zakresie mniejszym, niż chciałby wykazać zamawiającemu (np. niewystarczającym dla złożenia oferty na wszystkie części zamówienia), może powoływać się dodatkowo na zdolności innych podmiotów w celu poprawienia swojej sytuacji w postępowaniu?
- 4) Czy art. 48 ust. 3 w związku z art. 2 dyrektywy 2004/18[...] można interpretować w ten sposób, że zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia może (lub nawet powinien) wskazać zasady, na jakich wykonawca może polegać na zdolnościach innych podmiotów, np. w jaki sposób inny podmiot powinien uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, w jaki sposób można łączyć potencjały wykonawcy i innego podmiotu, czy inny podmiot będzie ponosił odpowiedzialność solidarną z wykonawcą za prawidłową realizację zamówienia w zakresie, w jakim wykonawca powołał się na jego zdolności?
- 5) Czy wyrażona w art. 2 dyrektywy 2004/18[...] zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców zezwala na takie powoływanie się na zdolności innego podmiotu, o których mowa w art. 48 ust. 3, w ramach którego nastąpi sumowanie zdolności dwóch lub więcej podmiotów, które nie posiadają zdolności w zakresie wiedzy i doświadczenia wymaganych przez instytucję zamawiającą?

- 6) A tym samym, czy wyrażona w art. 2 dyrektywy 2004/18[...] zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców zezwala na taką interpretację art. 44 i art. 48 ust. 3 dyrektywy 2004/18..., zgodnie z którą spełnienie warunków udziału w postępowaniu postawionych przez instytucję zamawiającą może być jedynie formalne dla celów udziału w postępowaniu i niezależne od rzeczywistych kwalifikacji wykonawcy?
- 7) Czy wyrażona w art. 2 dyrektywy 2004/18[...] zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców zezwala na to, by, w przypadku gdy dopuszczalne jest złożenie oferty co do części zamówienia, wykonawca po złożeniu ofert, np. w ramach uzupełnienia lub wyjaśnienia dokumentów, zadeklarował, do której części zamówienia należy zakwalifikować wskazane przez niego zasoby mające służyć wykazaniu spełnienia warunku udziału w postępowaniu?
- 8) Czy wyrażona w art. 2 dyrektywy 2004/18[...] zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców oraz zasada przejrzystości zezwala na unieważnienie przeprowadzonej aukcji i powtórzenie aukcji elektronicznej, w przypadku gdy została ona przeprowadzona w istotny sposób nieprawidłowo, np. nie zostali zaproszeni do niej wszyscy wykonawcy, którzy złożyli dopuszczalne oferty?
- 9) Czy wyrażona w art. 2 dyrektywy 2004/18[...] zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców oraz zasada przejrzystości zezwala na udzielenie zamówienia wykonawcy, którego oferta została wybrana w wyniku takiej aukcji bez jej powtarzania, w przypadku gdy nie można stwierdzić, czy udział pominiętego wykonawcy zmieniłby jej wynik?
- 10) Czy przy interpretacji przepisów dyrektywy 2004/18[...] dozwolone jest posługiwanie się treścią przepisów i preambuły dyrektywy [2014/24], pomimo że nie upłynął czas na jej implementację, jako przesłanką interpretacyjną w zakresie, w jakim wyjaśnia ona pewne założenia i intencje ustawodawcy Unii, a nie jest sprzeczna z przepisami dyrektywy 2004/18??

b) Propozycje odpowiedzi przedstawione przez Rzecznika Generalnego

Rzecznik Generalny zaproponował, aby Trybunał udzielił następujących odpowiedzi na pytania przedstawione przez Krajową Izbę Odwoławczą:

Pytania pierwsze, drugie, trzecie, piąte i szóste

Artykuł 44 i art. 48 ust. 3 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi w związku z jej art. 2 należy interpretować w ten sposób, że wyrażenie „w stosownych sytuacjach” nie wprowadza konkretnego ograniczenia okoliczności, w jakich wykonawca może powołać się na zasoby podmiotu trzeciego w celu dowiedzenia instytucji zamawiającej, że będzie posiadał technologiczne lub zawodowe kwalifikacje niezbędne do wykonania danego zamówienia publicznego. Charakter powiązań prawnych między wykonawcą a podmiotem trzecim lub podmiotami trzecimi, na których zamierza on polegać, jest bez znaczenia, niemniej wykonawca musi być zdolny dowieść instytucji zamawiającej, iż rzeczywiście dysponuje wszelkimi środkami niezbędnymi do realizacji postanowień zamówienia. Wykonawca może powołać się na zdolności innych podmiotów w celu wykazania swych technologicznych lub zawodowych kwalifikacji, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z charakteru i celu zamówienia, którego wykonanie jest wymagane.

Pytanie czwarte

Artykuł 48 ust. 3 dyrektywy 2004/18 w związku z jej art. 2 należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia powinna wskazać przesłanki powodujące wyłączenie możliwości powołania się na art. 48 ust. 3 dyrektywy 2004/18 celem wykazania spełnienia wymogów w zakresie minimalnych zdolności. Instytucja zamawiająca nie może ponadto określić w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wyraźnych przesłanek lub zasad dotyczących tego, czy i w jaki sposób oferenci mogą powoływać się na zdolności innych podmiotów.

Pytanie siódme

Gdy dopuszczalne jest złożenie oferty co do części zamówienia, wyrażona w art. 2 dyrektywy 2004/18 zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców stoi na przeszkodzie zadeklarowaniu przez wykonawcę, po złożeniu oferty, do której części zamówienia należy przypisać wskazane przez niego zasoby mające służyć wykazaniu spełnienia warunku udziału w postępowaniu.

Pytania ósme i dziewiąte

Artykuł 2 dyrektywy 2004/18 wymaga unieważnienia i powtórzenia aukcji elektronicznej w sytuacji, gdy kandydat spełniający kryteria udziału w postępowaniu w przedmiocie udzielenia zamówienia nie został zaproszony do udziału w aukcji elektronicznej.

Pytanie dziesiąte

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE może być wykorzystywana jako przesłanka interpretacyjna dyrektywy 2004/18, mimo że termin transpozycji dyrektywy 2014/24 jeszcze nie upłynął, tylko jeżeli kodyfikuje ona orzecznictwo stosujące dyrektywę 2004/18 lub dodaje do niej pewne szczegóły, a odpowiednie przepisy dyrektywy 2014/24 nie są sprzeczne z dyrektywą 2004/18 ani nie ustanawiają bezwzględnie wiążących zasad lub przesłanek ze szkodą dla wykonawców.

*** *Pełny tekst opinii Rzecznika Generalnego odnajdą Państwo na stronie internetowej http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?doclang=PL&text=&pageIndex=0&part=1&mode=lst&docid=167042&occ=first&dir=&cid=900329*

- 2. Opinia Rzecznika Generalnego przedstawiona w dniu 9 września 2015 r. w sprawie C-115/14 RegioPost GmbH & Co. KG przeciwko Stadt Landau (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Oberlandesgericht Koblenz - Niemcy)**

Sytuacja o charakterze wyłącznie wewnętrznym – Tożsamość narodowa – Artykuł 4 ust. 2 TUE – Swoboda świadczenia usług – Artykuł 56 TFUE – Dyrektywa 96/71/WE – Artykuł 3 ust. 1 – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 26 – Zamówienia publiczne – Usługi pocztowe – Przepisy krajowe nakładające na oferentów oraz ich podwykonawców zobowiązanie do zapłaty minimalnego wynagrodzenia pracownikom wykonującym usługi stanowiące przedmiot zamówienia.

a) Pytania prejudycjalne

Czy art. 56 akapit pierwszy TFUE w związku z art. 3 ust. 1 dyrektywy 96/71 należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisom prawa krajowego, które w sposób bezwzględny nakazują instytucji zamawiającej udzielać zamówień jedynie przedsiębiorcom, którzy w imieniu zarówno własnym, jak i swoich podwykonawców zobowiążą się na piśmie przy składaniu oferty do zapłaty swoim pracownikom płacy minimalnej ustalonej przez państwo w przypadku publicznych, lecz już nie prywatnych zamówień, gdy brak jest ustawowo ustalonej powszechnie obowiązującej płacy minimalnej oraz układu zbiorowego wiążącego potencjalnego wykonawcę zamówienia oraz ewentualnych podwykonawców?

W przypadku odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze:

Czy prawo Unii dotyczące zamówień publicznych, a w szczególności art. 26 dyrektywy 2004/18, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ono przepisom krajowym takim jak § 3 ust. 1 zdanie trzecie LTTG przewidującym obowiązkowe wykluczenie oferty w przypadku niezłożenia przez podmiot gospodarczy już na etapie składania oferty odrębnego oświadczenia, iż w przypadku udzielenia zamówienia zobowiązuje się on do określonego działania, do którego w przypadku udzielenia zamówienia byłby zobowiązany na podstawie umowy nawet bez złożenia tego oświadczenia?”.

b) Propozycje odpowiedzi przedstawione przez Rzecznika Generalnego

Rzecznik Generalny zaproponował, aby Trybunał udzielił następujących odpowiedzi na pytania przedstawione przez *Oberlandesgericht Koblenz*:

Artykuł 26 dyrektywy 2004/18 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego nakładającemu na oferentów i ich podwykonawców obowiązek złożenia pisemnego oświadczenia przy składaniu oferty, w którym to oświadczeniu zobowiązują się oni do zapłacenia pracownikom wyznaczonym do realizacji usług będących przedmiotem zamówienia publicznego ustalonej przez to uregulowanie minimalnej stawki godzinowej 8,70 EUR (brutto).

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

Artykuł 26 dyrektywy 2004/18 należy interpretować w ten sposób, że również nie sprzeciwia się on uregulowaniu jednostki administracji regionalnej państwa członkowskiego, które przewiduje obowiązkowe wykluczenie oferty, w przypadku gdy oferent uczestniczący w przetargu publicznym nie przedstawi przy składaniu oferty, w imieniu własnym i swoich podwykonawców, oraz po ponownym wezwaniu do tego przez instytucję zamawiającą, odrębnego oświadczenia o zobowiązaniu do przestrzegania minimalnej stawki wynagrodzenia określonej przez to uregulowanie, w przypadku gdyby oferentowi temu zostało udzielone zamówienie na wykonywanie usług będących przedmiotem danego zamówienia publicznego.

**** Pełny tekst opinii Rzecznika Generalnego odnajdą Państwo na stronie internetowej*
http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?doclang=PL&text=&pageIndex=0&part=1&mode=lst&docid=167181&occ=first&dir=&cid=1096480

OPINIE PRAWNE

Wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp do dostaw i usług służących wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych

W świetle ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907, ze zm.), zwanej dalej: „ustawą Pzp”, każdy podmiot posiadający na gruncie art. 3 ust. 1 ustawy Pzp status zamawiającego zobowiązany jest stosować przepisy ustawy Pzp przy wyborze kontrahenta, z którym zawierają umowę w sprawie zamówienia publicznego, tj. zawierają odpłatną umowę, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane. Powyższy obowiązek zostaje jednakże wyłączony m.in. w przypadkach określonych w art. 4 ustawy Pzp. Z uwagi na fakt, iż art. 4 ustawy Pzp stanowi wyjątek od zasady udzielania przez zamawiających zamówień publicznych w trybach określonych ustawą Pzp, przepis ten podlega wykładni zawężającej.

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 8a ustawy Pzp, ustawy nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju, jeżeli ich wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp.

W świetle treści art. 4 pkt 8a ustawy Pzp, jak i mając na uwadze obowiązek zawężającej wykładni ww. przepisu, należy podkreślić, iż zamawiający może skorzystać z wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp, jedynie w stosunku do zamówień, które charakteryzują się łącznym występowaniem wszystkich przesłanek, określonych w powołanym przepisie.

Po pierwsze, konieczne jest zatem ustalenie przez zamawiającego, że zamawiana usługa lub dostawa służy wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych bądź rozwojowych. Wobec braku zdefiniowania powyższych pojęć przez ustawę Pzp oraz faktu, że uzasadnienie nowelizacji wprowadzającej art. 4 pkt 8a do ustawy Pzp wskazuje jako jej ratio legis usunięcie bariery w rozwoju innowacyjności i nauki, ustaleniu zakresu znaczeniowego powyższych pojęć, pomocniczo może posłużyć ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1640), zwana dalej „u.z.f.n.”, która w art. 2 pkt 4 zawiera definicję prac rozwojowych, zaś w art. 2 pkt 3 lit. a i b pojęcie

pracy badawczej zostało użyte jako element definicji badania naukowego. Analiza porównawcza definicji zawartych w powyższych przepisach u.z.f.n., przeprowadzona w odniesieniu do terminów użytych przez ustawodawcę w art. 4 pkt 8a ustawy Pzp, prowadzi do konstatacji, że zakres znaczeniowy tych ostatnich pokrywa się z definicjami badania naukowego oraz prac rozwojowych, zawartymi w przepisach u.z.f.n. Jako wspólną i fundamentalną cechę badań naukowych oraz prac rozwojowych, na gruncie przepisów u.z.f.n., możemy wskazać ich oryginalność oraz to, że są dokonywane w celu zdobycia nowej wiedzy. Na gruncie tak ustalonej wykładni, zamawiający musi zatem wykazać, iż zamówienie, w stosunku do którego zamierza on zastosować wyłączenie, przewidziane w art. 4 pkt 8a ustawy Pzp, będzie realizowane w ramach badania naukowego bądź pracy rozwojowej.

Po drugie, art. 4 pkt 8a ustawy Pzp stanowi, iż usługi lub dostawy mogą być zamawiane wyłącznie w celu realizacji wymienionych w zamówieniu rodzajów prac. Oznacza to zatem, iż dana usługa lub dostawa nie może być wykorzystywana – niejako przy okazji – do realizacji innych celów niż konkretne badanie naukowe, ewentualnie innych celów związanych z pracami, o których mowa w art. 4 pkt 8a ustawy Pzp. Przykładowo – jeżeli jednostka dokonuje zakupu sprzętu komputerowego, to nie będzie on mógł służyć jednocześnie do wykonywania np. prac sekretarskich przy bieżącej obsłudze jednostki. Zamawiający nie będzie mógł skorzystać z omawianego wyłączenia również wtedy, gdy dostawy lub usługi są zamawiane co prawda w celu realizacji badań naukowych, ale takich, które będą służyć prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań i rozwoju.

Ostatnią z przesłanek warunkujących zastosowanie art. 4 pkt 8a ustawy Pzp jest wartość zamówienia, która musi być mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp.

Reasumując, zastosowanie wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp, o którym mowa w art. 4 pkt 8a, w stosunku do zakupu aparatury badawczej, jest dopuszczalne, o ile ustalone zostanie, że służą one do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju oraz pod warunkiem, iż wartość realizowanego zamówienia będzie mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Naruszenia art. 90 ust. 1 ustawy Pzp po nowelizacji z dnia 29 sierpnia 2014 r. stwierdzone w wyniku kontroli przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z dnia 18 września 2014 r.), wprowadzającą zmiany przepisów ustawy Pzp obowiązujące od dnia 19 października 2014 r., znowelizowany został m.in. art. 90 ust. 1 ustawy Pzp. W przepisie tym ustawodawca wskazał, iż jeżeli cena oferty wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, w szczególności jest niższa o 30% od wartości zamówienia lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny, w szczególności w zakresie:

- 1) oszczędności metody wykonania zamówienia, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy, kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314);
- 2) pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów.

Treść powyższego przepisu nakazuje zatem zamawiającemu zwrócenie się do wykonawcy o wyjaśnienia w sytuacji gdy cena jego oferty wyda się zamawiającemu rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości co do możliwości jego należytego wykonania. Podstawa zwrócenia się do wykonawcy o przedłożenie wyjaśnień w tym trybie ma pewien pierwiastek subiektywny - oferta ma wydać się zamawiającemu rażąco niska. Niezależnie od uprawnienia zamawiającego do wezwania wykonawcy do złożenia stosownych wyjaśnień zawsze w razie wystąpienia wątpliwości, powyższa zmiana nakłada na zamawiającego obowiązek wystąpienia do wykonawców z wezwaniem do udzielenia wyjaśnień odnośnie rażąco niskiej ceny „w szczególności, gdy cena oferty jest

niższa o 30% od wartości zamówienia lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert”. Sformułowanie „w szczególności” należy rozumieć jako przykład sytuacji, w której zamawiający powinien mieć, zdaniem ustawodawcy, wątpliwości co do możliwości wykonania zamówienia przez wykonawcę w zamian za oferowaną cenę. Powyższa regulacja nakłada na zamawiającego obowiązek wszczynania procedury na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, w każdym przypadku, gdy zamawiający ustali, że zachodzi co najmniej jedna z wymienionych w tym przepisie okoliczności, przy czym sama procedura, pomimo kilku odmiennych sformułowań zawartych w treści nowego przepisu, pozostaje bez zmian.

Ponadto, w treści znowelizowanego ust. 1 art. 90 ustawy Pzp zostało wskazane, że zamawiający zwraca się do wykonawców o złożenie (przedstawienie) dowodów, co oznacza, iż wykonawcy, w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, w ramach składanych wyjaśnień powinni przedkładać także dowody, które uzasadniają zaoferowaną przez nich cenę za realizację przedmiotu zamówienia i potwierdzają wyjaśnienia. Przy czym ustawodawca nie wskazuje, czym mają być ww. „dowody”, dlatego też należy przyjąć, że mogą być nimi dokumenty potwierdzające treść wyjaśnień, ale także takie informacje zawarte w samych wyjaśnieniach (np. szczegółowe obliczenia), które dowodzą prawdziwości i prawidłowości zawartych w nich twierdzeń. Zamawiający w wezwaniu wystosowanym do wykonawców powinien w sposób wyraźny i możliwie precyzyjny określić żądany zakres wyjaśnień oraz żądać przedstawienia dowodów dotyczących elementów ofert mających wpływ na wysokość cen. Art. 90 ust. 1 ustawy Pzp zawiera jedynie przykładowe czynniki, wymienione w treści przepisu, które mogą mieć wpływ na wysokość zaoferowanej przez wykonawcę ceny, pozostawiając ich katalog otwartym. Tym samym, zamawiający uprawniony jest również do żądania takich wyjaśnień w zakresie ceny ofertowej, które wykraczają poza czynniki mające wpływ na cenę oferty wymienione literalnie w treści art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, co po stronie wykonawcy skutkuje zawsze obowiązkiem złożenia dodatkowych informacji, pod rygorem odrzucenia jego oferty na podstawie art. 90 ust. 3 ustawy Pzp.

Nowelizacja usankcjonowała również utrwalone w doktrynie oraz orzecznictwie stanowisko, wskazując w treści art. 90 ust. 2 ustawy Pzp na wykonawcę, jako na podmiot, który jest zobowiązany do udowodnienia, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny (por. np. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 12 maja 2014 r., sygn. akt: KIO 785/14; wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt: KIO 669/14).

W znowelizowanym art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, jako przykładowe czynniki podlegające ocenie, oprócz dotychczasowych, wskazano także koszty pracy nie niższe od minimalnego

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

wynagrodzenia za pracę. Wobec powyższego, celowe wydaje się przeanalizowanie zasadności występowania przez zamawiającego z wezwaniem do wykonawców o wyjaśnienia w trybie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp i ewentualnego odrzucania ich ofert na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp przy uwzględnieniu przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Na wstępie należy mieć jednakże na uwadze, iż co do zasady przy badaniu wystąpienia rażąco niskiej ceny należy brać pod uwagę cenę zaproponowaną przez wykonawcę za cały przedmiot zamówienia, nie zaś jej poszczególne składniki odnoszące się do pojedynczych elementów składających się na przedmiot zamówienia. Innymi słowy, nawet relatywnie niska cena za poszczególne elementy przedmiotu zamówienia nie może stać się przesłanką do odrzucenia oferty na podstawie ustawy Pzp, jeśli jednocześnie całkowita cena ofertowa nie odbiega znacząco od wartości szacunkowej ustalonej przez zamawiającego oraz od cen rynkowych, mających swoje odzwierciedlenie w szczególności w cenach ofert innych wykonawców. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż co do zasady samo wystąpienie niskiej składowej ceny nie jest tożsame z zaistnieniem rażąco niskiej ceny oferty, choć należy każdorazowo brać pod uwagę charakter zamówienia, w tym przewidziany sposób obliczenia jego ceny (por. wyrok KIO 302/15 z dnia 05.03.2015 r.).

Niezależnie od powyższego minimalne wynagrodzenie, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp ma zastosowanie wyłącznie do świadczeń, które stanowią w świetle art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014, poz. 1502) stosunek pracy, w ramach którego pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Tym samym regulacji odnoszących się do minimalnego wynagrodzenia nie stosuje się do świadczeń, które powyższego charakteru nie mają i są realizowane zgodnie z odrębnymi przepisami prawa oraz z uwzględnieniem okoliczności faktycznych, dotyczących przedmiotu lub charakteru świadczeń tej osoby na podstawie umów cywilnoprawnych o dzieło, zlecenia, współpracy w oparciu o przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014, poz. 121).

W tym kontekście, należy stwierdzić, że w celu zastosowania przepisu art. 90 ust. 1 pkt 1 in fine ustawy Pzp, zamawiający w pierwszej kolejności jest zobowiązany do ustalenia, czy świadczenie realizowane przez osoby zaangażowane do wykonania zamówienia publicznego udzielanego w danym postępowaniu oraz objętego przedmiotem oferty wykonawcy ocenianej w kontekście ewentualnego odrzucenia jej jako rażąco niskiej, stosownie do art. 89 ust. 1 pkt

4 ustawy Pzp ma charakter stosunku pracy, czy też może być świadczone na podstawie umowy cywilnoprawnej. Podjęcie powyższych czynności przez zamawiającego może doprowadzić do przekonania, że cena oferty wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi jego wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami sformułowanymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów. W takiej sytuacji zamawiający ma obowiązek, stosownie do art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, zwrócić się do wykonawcy o udzielenie wyjaśnień oraz złożenie dowodów, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny.

Powyższe stanowisko jest szczególnie uzasadnione, jeżeli zamawiający na podstawie art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy Pzp, określił w opisie przedmiotu zamówienia wymagania związane z realizacją zamówienia dotyczące zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia na roboty budowlane lub usługi, jeżeli jest to uzasadnione przedmiotem lub charakterem tych czynności. Należy przy tym zauważyć, że nawet w przypadku, gdy zamawiający nie uregulował w trybie przepisu art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy Pzp kwestii zawierania umów o pracę, w ramach oceny, czy oferta nie jest rażąco niska na podstawie interpretowanego art. 90 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, ciąży na nim obowiązek ustalenia, czy świadczenia osób angażowanych do wykonania zamówienia publicznego mogą być uzyskiwane na podstawie umowy cywilnoprawnej, czy też w analizowanych okolicznościach mamy do czynienia ze stosunkiem pracy w rozumieniu przepisów prawa pracy, a więc koniecznością zawarcia umowy o pracę i przyznaniem pracownikowi co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, wynikającego z odrębnych przepisów.

Poniżej przedstawiono przykładowe naruszenia art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, znowelizowanej ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z dnia 18 września 2014 r.), obowiązującego od dnia 19 października 2014 r., stwierdzone podczas przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych kontroli uprzednich postępowań o udzielenie zamówień publicznych, które skutkowały wydaniem przez Prezesa Urzędu zaleceń pokontrolnych.

Przykład 1 (UZP/DKUE/KU/29/15)

Zamawiający przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego mające za przedmiot *roboty budowlane polegające na odtworzeniu zbiornika retencyjnego*.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

Wartość szacunkowa kontrolowanego postępowania została ustalona na kwotę 708.000,00 zł (167.577,93 euro), przy czym wartość szacunkowa całego projektu wynosiła 127.996.758,81 zł (30.295.807,90 euro).

Z analizy dokumentacji postępowania wynika, że w postępowaniu zostało złożonych 16 ofert. Zamawiający zwrócił się na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, do wszystkich 11 wykonawców niewykluczonych z postępowania, oraz których oferty nie zostały odrzucone, o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny w zakresie wskazanym w treści powyższego artykułu.

Treść wezwania, jakie wystosował zamawiający, opierała się na przytoczeniu treści art. 90 ust. 1 ustawy Pzp. Zamawiający prosił o wskazanie oszczędności metody wykonania zamówienia, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy, kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę, pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów.

Zatem wykonawcy mieli obowiązek złożyć wyjaśnienia oraz załączyć dowody dotyczące elementów ceny mających wpływ na jej wysokość. Przedstawione przez wykonawców wyjaśnienia nie zawierały szczegółowych danych dotyczących wskazywanych przez nich m.in. kosztów materiałów, zastosowanych technologii, wynegocjowanych umów z dostawcami, jak też nie zawierały informacji obrazujących, w jaki sposób wskazywane przez nich szczególne okoliczności wpłynęły na ceny oferowane w ramach przedmiotowego postępowania. Dodatkowo, wykonawcy nie załączyli stosownych dowodów potwierdzających ww. informacje.

Zgodnie z wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 09.06.2014 r. (sygn. akt KIO 1049/14) „w myśl art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. W dyspozycji tegoż przepisu znajduje się również sytuacja, kiedy wykonawca złożył wyjaśnienia, ale wyjaśnienia te nie potwierdzają, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska. Zważyć należy, iż nie chodzi tu bowiem o złożenie jakichkolwiek wyjaśnień, lecz takich wyjaśnień, które w sposób nie budzący wątpliwości pozwalają na ocenę oferty pod względem zaoferowania rażąco niskiej ceny. Wskazówką dla wykonawcy składającego wyjaśnienia winien być przepis art. 90 ust. 3 ustawy Pzp, w którym jest mowa nie tylko o złożonych wyjaśnieniach, ale również o dowodach na ich potwierdzenie. Oczywistym jest zatem, że przedstawione wyjaśnienia

winne być nie tylko konkretne i przekonywujące, ale również poparte stosownymi dowodami.”

Biorąc pod uwagę treść art. 90 ust. 1 ustawy Pzp i wezwanie zamawiającego o wyjaśnienia wraz z dowodami, należy uznać, że ww. wykonawcy nie złożyli wyjaśnień wraz z dowodami. Tym samym, zamawiający nie uzyskał wyjaśnień wraz z dowodami pozwalającymi mu na ocenę, czy ceny ofert nie są rażąco niskie. Zaniechanie ponownego wezwania ww. wykonawców do szczegółowych wyjaśnień oraz przedstawienia potwierdzających je dowodów, stanowi naruszenie ww. przepisu.

Mając na uwadze, że wykonawcy nie udzielili wyjaśnień wraz z dowodami potwierdzającymi, że ceny ich ofert nie są rażąco niskie, Prezes Urzędu zalecił Zamawiającemu ponowne wezwanie wykonawców o złożenie szczegółowych wyjaśnień wraz z dowodami potwierdzającymi przedstawione w tych wyjaśnieniach okoliczności, ocenę złożonych wyjaśnień wraz z dowodami oraz ponowny wybór oferty najkorzystniejszej.

Przykład 2 (UZP/DKUE/KU/63/15)

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, przedmiotem zamówienia były roboty budowlane związane z zagospodarowaniem terenu oczyszczalni ścieków: Część I - rozbudowa oświetlenia terenu, - wykonanie systemu monitoringu wizyjnego z transmisją obrazu, Część II – wykonanie ciągów komunikacyjnych do obiektów technologicznych, Część III - wyгородzenie terenu.

W postępowaniu wzięło udział 4 wykonawców, którzy mogli składać oferty na więcej niż jedną część zamówienia. Na poszczególne części zamówienia złożono: 3 oferty na Część I oraz po 2 oferty na Część II i Część III.

W Część I zamówienia ceny dwóch ofert stanowiły odpowiednio 58% i 49% wartości szacunkowej zamówienia. W Części II cena najtańszej oferty stanowiła 52% wartości szacunkowej zamówienia, natomiast w Części III cena najtańszej oferty wynosiła 40% wartości szacunkowej zamówienia.

W trakcie przeprowadzania kontroli uprzedniej postępowania Prezes Urzędu wystąpił do zamawiającego z prośbą o informację, czy zamawiający zwracał się na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny do wykonawców.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

W odpowiedzi na powyższe wezwanie zamawiający wskazał, że nie przeprowadzał dodatkowej procedury wyjaśnienia elementów oferty mającej wpływ na wysokość cen, ponieważ nie nabrał uzasadnionych wątpliwości co do wysokości zaoferowanych cen. Zamawiający wskazał, iż „z porównania i weryfikacji cen złożonych ofert wywiódł, iż tylko w jednym przypadku cena oferty przekracza poziom wskazany w ustawie, który winien skłaniać do zastosowania procedury wyjaśniania elementów cenotwórczych oferty pod kątem ryzyka złożenia oferty zawierającej rażąco niską cenę - w części III zamówienia, gdzie cena oferty najkorzystniejszej odbiega o blisko 60% od szacunków Zamawiającego, a cena brutto o 37% od średniej arytmetycznej cen ofert złożonych na tę część. Ponadto Zamawiający poinformował, że „jak wynika z szacunków przedstawionych w załączniku nr 1 ceny ofert złożonych w niniejszym postępowaniu, odbiegają od szacowanej wartości zamówienia dokonanej przez Zamawiającego, jednak odstępstwo to zaznaczone jest w odniesieniu do wszystkich złożonych ofert (wszystkie te oferty znacząco odbiegają od oszacowanej przez Zamawiającego wartości), co może wskazywać, iż w okresie pomiędzy szacowaniem wartości zamówienia a terminem złożenia ofert doszło do zmian cen na rynku zamawianych robót i usług, która to zmiana zdezaktualizowała szacunki Zamawiającego”.

Zamawiający przedstawił również porównanie cen zawartych w ww. ofertach ze wskaźnikami wydawnictwa Sekocenbud. Z porównania wynika, iż większość cen ofertowych przewyższa ww. wskaźniki, z wyjątkiem cen roboczogodziny (niższych od ww. wskaźników) zaoferowanych przez jednego z wykonawców, składającego oferty na Część II i III zamówienia.

W wyniku kontroli przedmiotowego postępowania zostało stwierdzone, iż z uwagi na fakt, że ceny powyżej opisanych ofert były niższe o ponad 30% od wartości szacunkowej zamówienia, zachodziła jedna z przesłanek zawartych w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, zobowiązujących zamawiającego do zwrócenia się do wykonawców o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny. Wobec powyższego zamawiający poprzez zaniechanie wezwania wykonawców w trybie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp celem ustalenia, czy oferty zawierają cenę rażąco niską – naruszył treść tego przepisu.

W odniesieniu do powyższego naruszenia ustawy Pzp Prezes Urzędu Zamówień Publicznych zalecił zamawiającemu wezwanie trzech wykonawców, zgodnie z treścią art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, do udzielenia wyjaśnień i przedstawienia dowodów dotyczących elementów ofert

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

mających wpływ na wysokość cen. W przypadku niezłożenia przez wezwanych wykonawców wyjaśnień wraz z dowodami lub w przypadku, gdy dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdziłaby, że złożone przez nich oferty zawierają rażąco niskie ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia, Prezes Urzędu zalecił zamawiającemu dokonanie ponownej oceny ofert i ewentualne odrzucenie ofert zawierających rażąco niskie ceny.

ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych

Wyrok KIO 1538/15, KIO 1548/15, KIO 1549/15 z dnia 4 sierpnia 2015 r. – tajemnica przedsiębiorstwa

„Wskazać należy, że zgodnie z znowelizowanym brzmieniem art. 8 ust. 3 ustawy Pzp wykonawca zastrzegające określone informacje jako tajemnica przedsiębiorstwa jest obarczony ciężarem dowodu wykazania zamawiającemu zasadności takiego zastrzeżenia. Wykonawca ma zatem obowiązek wraz z ofertą udowodnić, przedkładając w tym celu odpowiednie dowody, że dana informacja zasługuje na ochronę. Zgodnie zaś z art. 11 ust. 4 UZNK przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Aby dana informacja podlegała ochronie na podstawie tego przepisu, musi zostać spełniona zarówno przesłanka formalna, jak też materialna. Przesłanka formalna jest spełniona wówczas, gdy zostanie wykazane, iż przedsiębiorca podjął działania w celu zachowania poufności tych informacji. Nie wystarczy samo przekonanie podmiotu dysponującego informacją o działalności przedsiębiorcy, że posiadane przez niego dane mają charakter poufny. Poufność danych musi być wyraźnie lub w sposób dorozumiany zmanifestowana przez samego przedsiębiorcę. Przesłanka materialna zaś to obowiązek wykazania, że zastrzeżone informacje mają wartość gospodarczą tj. dotyczą kwestii, których ujawnianie obiektywnie mogłoby negatywnie wpłynąć na sytuację przedsiębiorcy (informacje takie muszą mieć choćby minimalną wartość). Wartość gospodarcza informacji musi mieć wymiar obiektywny, a zatem samo przekonanie przedsiębiorcy o wartości posiadanych przez niego informacji jest niewystarczający.

W ocenie Izby w przedmiotowej sprawie Zamawiający błędnie uznał, że zostały spełnione przesłanki formalne jak i materialne konieczne do uznania zastrzeżonych informacji jako tajemnica przedsiębiorstwa. Dla uznania bowiem słuszności zastrzeżenia określonych informacji nie wystarczy odwołać się do ogólnikowych stwierdzeń i niczym nie popartych

oświadczeń wykonawców o tym, iż informacje mają znaczenie gospodarcze, zaś na skutek ich ujawnienia przedsiębiorca będzie potencjalnie narażony na szkodę poprzez utraty pozycji rynkowej. Wykonawcy winni wykazać Zamawiającemu dlaczego w ramach konkretnego postępowania przetargowego ujawnienie zastrzeżonych informacji może wyrządzić wykonawcy szkodę i w czym upatrują oni szkody. Wykonawca winien wykazać istnienie związku przyczynowe – skutkowego pomiędzy ujawnieniem informacji a ewentualną szkodą. Zaś możliwość poniesienia szkody musi być co najmniej uprawdopodobniona.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 1937/15 z dnia 17 września 2015 r. – próbki

„Zdaniem składu orzekającego Izby potwierdziła się niezgodność treści oferty Odwołującego z treścią SIWZ w przypadku oferowanych ochraniaczy na buty. Z przeprowadzonej na rozprawie prezentacji jednoznacznie wynikało, że ochraniacze w dwóch różnych rozmiarach L i XXL nie różnią się między sobą wielkością. Cech różnicujących dany produkt nie dało się również zauważyć przy porównaniu złożonych i ocenianych próbek przy użyciu szablonów wykorzystywanych przez producenta ochraniaczy przy ich szyciu. Nie znalazła zatem potwierdzenia teza, że ochraniacze danego producenta szyte są w inny sposób, a różnicę w rozmiarze można zauważyć przy porównaniu górnej części ochraniacza. Co więcej zauważyć należy, że choć zaprezentowane przez Odwołującego szablony ochraniaczy różniły się między sobą wielkością, w tym także długością podeszwy, to różnic tych nie dało się zauważyć na próbkach, które przy pomiarze miały taką samą długość i szerokość. Dlatego też uznano, że decyzja Zamawiającego o odrzuceniu oferty Odwołującego w tym zakresie była zasadna. Prezentacja próbki jest sposobem zbadania cech przedmiotu składającego się na ofertę. Może ona przybrać postać oględzin oferowanego przedmiotu, zbadania jego właściwości, sprawdzenia walorów użytkowych, testowania sprzętu komputerowego, zbadania działania systemu informatycznego. Przepis art. 25 ust. 1 ustawy Pzp stanowi, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania. Zamawiający wskazuje w ogłoszeniu o zamówieniu, SIWZ lub zaproszeniu do składania ofert - oświadczenia lub dokumenty potwierdzające spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego. Próbka przewidziana została w przepisach rozporządzenia w sprawie rodzajów dokumentów, gdzie w § 6 ust. 1 pkt 1 wskazano, że w celu potwierdzenia, że oferowane roboty budowlane, dostawy lub usługi

odpowiadają wymaganiom określonym przez zamawiającego, zamawiający może żądać w szczególności: próbek, opisów lub fotografii produktów, które mają zostać dostarczone, których autentyczność musi zostać poświadczona przez wykonawcę na żądanie zamawiającego. Próbka, a w konsekwencji – przeprowadzenie prezentacji jej cech i właściwości oraz działania, sprawdzenie walorów oferowanego przedmiotu, czy zbadanie umiejętności osób może służyć ustaleniu zgodności przedmiotu oferty z SIWZ (art. 89 ust. 2 ustawy), sprawdzeniu jego szczegółowych parametrów, zwartościowaniu cechy tego przedmiotu według przyjętych kryteriów pozacenowych, a wreszcie - zbadaniu, czy oferowane roboty budowlane, dostawy lub usługi odpowiadają wymaganiom określonym przez zamawiającego. Przedmiotem rozważań dotyczących próbki w postępowaniu o zamówienie publiczne jest kwestia dopuszczalności uzupełnienia próbki. Spory zasadzają się na kwestii, czy w konkretnej sytuacji próbka ma charakter oferty (oświadczenia woli w rozumieniu art. 66 § 1 KC), czy też dokumentu potwierdzającego, że oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane spełniają wymagania określone przez zamawiającego. W tym drugim wypadku mamy do czynienia z dokumentem potwierdzającym, że oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane spełniają wymagania określone przez zamawiającego (nazywanym powszechnie „dokumentem przedmiotowym”), w postaci próbki, który to dokument podlega uzupełnieniu na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp. Natomiast w sytuacji, gdy próbka traktowana jest w kategorii treści oferty, nie podlega ona uzupełnieniu, zaś próba dopełnienia oferty o niezłączoną do niej próbkę, bądź zamiany próbki nie spełniającej wymagań postawionych w SIWZ, skutkuje uznaniem, że mamy do czynienia z ofertą niezgodną z SIWZ bądź następczą – po terminie składania ofert zmianą oferty, co skutkuje odrzuceniem oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp. Przyjmuje się, że w tej mierze rozstrzygające są postanowienia SIWZ opracowanej na użytek konkretnego postępowania. Przy braku takich postanowień jednoznacznie przesądzających o znaczeniu próbki, ocenie podlega charakter wymagania. W orzecznictwie uznawano, że jeśli próbka, procedura jej badania została w SIWZ przewidziana w celu ustalenia spełnienia wymogów, które podlegają ocenie punktowej w wyznaczonym kryterium oceny ofert pod względem jakościowym, nosi ona cechy oferty, zaś próbka w takim wypadku nie podlega uzupełnieniu (wyrok KIO z 7 kwietnia 2014 r., sygn. akt KIO 544/15, KIO 555/14). Podobnie jest, gdy za pomocą próbki wyrażana jest treść dotycząca oferowanego przedmiotu (wyrok KIO z 3 kwietnia 2014 r., sygn. akt KIO 559/14). W przedmiotowym postępowaniu nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Odwoływającego, że złożone wraz z ofertą próbki podlegają uzupełnieniu oraz, że możliwe jest zastosowanie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp w przypadku

dopatrzenia się pewnych niedoskonałości lub braków w złożonym asortymencie. Jak słusznie zauważył w odpowiedzi na odwołanie Zamawiający, próbki, oprócz sprawdzenia zgodności z przedmiotem zamówienia i opisanymi w SIWZ wymaganiami Zamawiającego, stanowiły element oceny jakości oferowanego asortymentu. Tym samym wezwanie do uzupełnienia próbek służyłoby usunięciu stwierdzonej niezgodności treści oferty z treścią wynikającą z SIWZ i dawałoby wykonawcy możliwość wpływu na ocenę jakości oferowanych produktów po terminie składania ofert i po zapoznaniu się z zawartością ofert konkurencyjnych, co uznać należy za niedopuszczalne. Uzupełnienie skutkowałoby także, w ocenie składu orzekającego Izby, niedopuszczalną zmianą treści oferty. W tym celu Zamawiający ustalił w postępowaniu dodatkowe kryteria oceny ofert, aby o wyniku postępowania nie stanowiła najniższa cena ale również kryteria związane z jakością asortymentu. Okoliczność, że nawet w przypadku otrzymania zerowej ilości punktów w kryterium jakościowym oferta Odwołującego byłaby najkorzystniejsza, ponieważ jest najtańsza, nie może decydować o wyniku postępowania odwoławczego i wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Takie pojmowanie i rozumienie przepisów dotyczących pozacenowych kryteriów oceny ofert wypaczałoby bowiem całkowicie sens tych nowowprowadzonych przez ustawodawcę przepisów i bezwzględnie dawało prymat wyboru oferty najtańszej bez względu na inne ustalone standardy oceny. W konsekwencji, skoro niemożliwe było wezwanie Odwołującego do uzupełnienia próbek, a Zamawiający nie mógł zwiększyć kwoty, którą zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, uznać należało, że decyzja o unieważnieniu postępowania była prawidłowa.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 1956/15 z dnia 17 września 2015 r. – podatek VAT

„W dniu 1 lipca 2015r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011r.. Nr 177, poz. 1054 ze zm.), która doprecyzowała i rozszerzyła przepisy dotyczące stosowania procedury tzw. „odwrotnego VATu”. Nowelizacja przedmiotowej ustawy wprowadziła również zmianę w zakresie ustawy Prawo zamówień publicznych, poprzez wprowadzenie wymogu żądania przez zamawiającego od wykonawców biorących udział w postępowaniach informacji o powstaniu lub nie obowiązku podatkowego w zakresie płatności podatku VAT, przy czym do zamówień wszczętych przed dniem wejścia w życie nowelizacji, tj. przed 1.07.2015 r. zastosowanie mają przepisy przejściowe. Ustawodawca nie przewidział wyłączenia postępowania zmierzającego do

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

zawarcia umowy ramowej spod rygoru wymagania oświadczenia w zakresie opodatkowania podatkiem VAT, pomimo, iż w związku z jej zawarciem, nie dochodzi do powstania obowiązku podatkowego.

Obowiązek zapłaty podatku od towarów i usług w przedmiotowym postępowaniu powstaje dopiero na etapie zawierania konkretnych umów realizacyjnych. Obowiązek podatkowy po stronie nabywcy towarów wymienionych w poz. 28a-28c załącznika nr 11 do ustawy o podatku od towarów i usług (w tym w szczególności telefonów komórkowych) powstaje pod warunkiem, że łączna wartość tych towarów w ramach jednej gospodarczo transakcji obejmującej te towary bez kwoty podatku przekracza 20 000 zł netto, a nabywcą jest podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny. Zgodnie z art. 17 ust. 1d ustawy o podatku od towarów i usług, za jednolitą gospodarczo transakcję uznaje się również transakcję obejmującą umowę, w ramach której występuje jedna lub więcej dostaw towarów wymienionych w poz. 28a~28e załącznika nr 11 do ustawy, nawet jeśli są one dokonane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur dokumentujących poszczególne dostawy, Przy czym, jak wynika z treści protokołu konsultacji międzyresortowych nad projektem nowelizacji ustawy o VAT, jeśli od początku nie wiadomo ile zostanie zakupionego sprzętu elektronicznego, umowa ramowa nie jest jednolitą transakcją w rozumieniu ustawy. Jako transakcję jednolitą gospodarczo należy traktować dostawy towarów dokonywane m podstawie jednoczesnych, indywidualnych zamówień"

W świetle powyższych okoliczności oferta wykonawcy O(...) (oraz zawarta ewentualnie w wyniku wyboru tej oferty umowa ramowa, nie spełniałaby przesłanek do uznania jej za umowę realizującą jednolitą gospodarczo transakcję, która skutkuje powstaniem obowiązku podatkowego po stronie zamawiającego. Zgodnie bowiem z postanowieniami umowy ramowej (stanowiącej załącznik nr 6 do s.i.w.z.), dostawy urządzeń telekomunikacyjnych (telefonów komórkowych) będą realizowane na podstawie umów wykonawczych, zawieranych przez kierowników jednostek organizacyjnych zamawiającego wskazanych w załączniku nr 3 do umowy. Ustalenie, na której ze stron: sprzedawcy czy nabywcy, ciąży obowiązek rozliczenia podatku VAT z tytułu dostawy telefonów komórkowych będzie możliwe dopiero w odniesieniu do każdej umowy wykonawczej odrębnie, z uwzględnieniem przewidywanej wartości towarów objętych odwrotnym obciążeniem oraz statusu podatkowego jednostki organizacyjnej namawiającego jako nabywcy w rozumieniu art. 17 ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o podatku od towarów i usług.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 1299/15, KIO 1331/15 z dnia 7 lipca 2015 r. –udostępnianie treści protokołu wraz z załącznikami

„Za nietrafny uznano również zarzut naruszenia art. 96 ust. 3 ustawy Pzp i rozporządzenia w sprawie protokołu poprzez nie przekazanie kopii ofert innych wykonawców drogą elektroniczną, brak zgody na ich samodzielne skopiowanie przez wykonawców oraz brak zgody na samodzielne sporządzenie kopii protokołu. Zgodnie z § 5 rozporządzenia w sprawie protokołu jego udostępnienie lub załączników może nastąpić przez wgląd w miejscu wyznaczonym przez Zamawiającego, przesłanie kopii pocztą, faksem lub drogą elektroniczną, zgodnie z wyborem wnioskodawcy. Bez zgody Zamawiającego, wnioskodawca w trakcie wglądu do protokołu lub załączników, w miejscu wyznaczonym, nie może samodzielnie kopiować lub utrwaląć za pomocą urządzeń lub środków technicznych służących do utrwalania obrazu treści złożonych ofert lub wniosków. Jeżeli przesłanie kopii protokołu lub załączników zgodnie z wyborem wnioskodawcy jest z przyczyn technicznych znacząco utrudnione, w szczególności na ilość żądanych do przesłania dokumentów, Zamawiający informuje o tym wnioskodawcę i wskazuje sposób, w jaki mogą być one udostępnione. Odwołujący złożył wniosek o udostępnienie protokołu wraz z załącznikami przez przesłanie tych dokumentów za pomocą poczty elektronicznej. Na tak sformułowany wniosek Zamawiający odpowiedział negatywnie, wskazując, że nie jest możliwe przesłanie za pomocą poczty elektronicznej ofert stanowiących załączniki do protokołu z postępowania, ponieważ fragmenty ofert zawierają formaty uniemożliwiające ich kopiowanie. Zamawiający wyznaczył jednocześnie datę i miejsce, w którym wykonawca mógł zapoznać się z protokołem i jego załącznikami, w tym przede wszystkim ofertami. Jednocześnie Zamawiający zaznaczył, że podczas zapoznawania się z protokołem i jego załącznikami, nie wyrazi zgody na samodzielne kopiowanie załączników, ponieważ noszą one cechy utworu, Zamawiający zaś do tego utworu nie nabył jeszcze praw autorskich. W ocenie Izby odmowa na samodzielne kopiowanie lub utrwalenie w inny sposób treści załączników jak najbardziej znajduje oparcie w przepisach prawa, a w szczególności w § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie protokołu. Zgodnie z przywołaną regulacją, Zamawiający nie musi nawet podawać przyczyn tej odmowy. Tym samym to wykonawca pragnący zapoznać się z treścią przede wszystkim załączników do protokołu, powinien był zadbać, aby do czynności tej wydelegować osobę lub osoby, które będą na miejscu u Zamawiającego mogły zweryfikować prawidłowość ofert złożonych w postępowaniu. Skoro wykonawca wiedział, że samodzielnie

sporządzenie kopii załączników nie będzie możliwe, a zapoznanie się z tymi załącznikami odbywało się będzie we wskazanym przez Zamawiającego miejscu, to nie zostały naruszone prawa wykonawcy w zakresie dostępu do informacji z protokołu. Zarzutu zaś, że Zamawiający zabronił również wykonania kopii samego protokołu, Odwołujący X nie udowodnił.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 1697/15 z dnia 19 sierpnia 2015 r. – interes w uzyskaniu zamówienia, tajemnica przedsiębiorstwa

W pierwszej kolejności Izba stwierdziła, że Odwołującemu nie przysługuje prawo do wniesienia odwołania zgodnie z art. 179 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, bowiem nie można stwierdzić takiego ewentualnego naruszenia przez Zamawiającego przepisów Prawa zamówień publicznych, w związku z którym uszczerbku doznałby interes Odwołującego w uzyskaniu danego zamówienia i mógłby on ponieść szkodę. W ocenie Izby przesłankę prowadzącą do ustalenia legitymacji do wniesienia odwołania należy interpretować wąsko: odwołanie służy ochronie interesów wykonawcy, który, na skutek niezgodnego z prawem działania bądź zaniechania Zamawiającego, mógłby nie uzyskać zamówienia, podczas gdy w przypadku prawidłowych czynności Zamawiającego – zamówienie by uzyskał. Zdaniem składu orzekającego, odtajnienie przez Zamawiającego oferty Odwołującego, nawet z naruszeniem przepisów chroniących tajemnicę przedsiębiorstwa, może hipotetycznie prowadzić do powstania szkody po stronie wykonawcy – ale szkoda ta, związana z ujawnieniem szerszemu kręgowi podmiotów, niż ten, któremu były przeznaczone, informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, nie hamuje uzyskania zamówienia w tym postępowaniu. Wykonawca może dochodzić naruszenia jego dóbr na drodze cywilnej. Jednak w ocenie Izby nie zasługuje na ochronę na gruncie przepisów Prawa zamówień publicznych objęcie tajemnicą informacji w ofercie składanej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wówczas, gdy jedynym celem (interese), prowadzącym do uzyskania zamówienia, jest dla Odwołującego uniemożliwienie innym wykonawcom, którzy złożyli oferty konkurencyjne, zapoznanie się z jego ofertą. Po drugie, niezależnie od powyższego, Izba nie dopatrzyła się w postępowaniu Zamawiającego naruszeń zgłaszanych w odwołaniu. Nie mogło dojść do naruszenia zasady równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji wyrażonej w art. 7 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, bowiem Zamawiający wszystkich wykonawców potraktował jednakowo: w piśmie z dnia 29 lipca

2015 r. odtajnił w całości wszystkie trzy oferty złożone w postępowaniu (nikt nie przystąpił do postępowania odwoławczego). Nie mogło również dojść do naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 Prawa zamówień publicznych, bowiem przepisy te stanowią, że postępowanie co do zasady jest jawne, a więc ujawnienie ofert nie narusza tych przepisów. Nie doszło także do naruszenia art. 8 ust. 3 Prawa zamówień publicznych: Odwołujący podnosił, że Zamawiający podjął decyzję o odtajnieniu oferty przed upływem terminu do wyjaśnień w tym zakresie – jednak po zmianie przepisów Zamawiający podejmuje decyzję o ewentualnym odtajnieniu decyzji zawartych w ofercie na podstawie informacji do niej załączonych, zatem Zamawiający mógł uznać, że ewentualne dodatkowe pytanie nie ma wpływu na jego ostateczną decyzję w tej sprawie. W każdym razie rozstrzygnięcie co do odtajnienia przed upływem wyznaczonego Odwołującemu terminu nie ma wpływu na wynik postępowania. W tym zakresie zarzut należy oddalić ze względu na art. 192 ust. 2 Prawa zamówień publicznych.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 1889/15, KIO 1890/15 z dnia 18 września 2015 r. – interes w uzyskaniu zamówienia

Przedmiotem odwołania są trzy części. Tym samym interes we wniesieniu odwołania należy badać w stosunku do każdej z tych części z osobna. Skoro więc oferta odwołującego się wykonawcy została uznana za najkorzystniejszą w części 1 i 2 zamówienia to odwołujący nie posiada interesu we wniesieniu odwołania w zakresie części 1 i 2 tego zamówienia. Nie ma on bowiem interesu w kwestionowaniu ofert wykonawców, którzy zamówienia w tych częściach nie uzyskali. Zgodnie z treścią art. 179 ust. 1 ustawy Pzp środki ochrony prawnej przysługują wykonawcy, uczestnikowi konkursu, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu danego zamówienia oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp. „Środki ochrony prawnej przysługują tylko takiemu wykonawcy (uczestnikowi konkursu lub innemu podmiotowi), który wykaże interes w uzyskaniu zamówienia, przy czym to odwołujący musi dowieść, iż posiada obiektywną, tj. wynikającą z rzeczywistej utraty możliwości uzyskania zamówienia, lub ubiegania się o udzielenie zamówienia, potrzebę uzyskania określonego rozstrzygnięcia. Zatem legitymacja do wniesienia odwołania warunkowana jest koniecznością poszukiwania ochrony prawnej przed nieuzasadnionym pozbawieniem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub uzyskaniem takiego zamówienia.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

Przesłanka ta nie jest więc spełniona w przypadku wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza (...), ani w przypadku wykonawcy, który swoim odwołaniem nie zmierza do uzyskania zamówienia, a jedynie do wykluczenia z postępowania lub odrzucenia oferty wykonawcy, który złożył ofertę mniej korzystną” (wyrok KIO z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygn. akt KIO 560/14 i KIO 569/14). Tymczasem odwołujący w zakresie części 1 i 2 złożył ofertę najkorzystniejszą. Podniesione przez niego zarzuty dotyczą ofert sklasyfikowanych na miejscu 2 i 3 w rankingu ofert. Tak więc wniesienie odwołania w zakresie tych części (1 i 2) nie było skierowane na uzyskanie przez odwołującego zamówienia, gdyż to jego oferta została uznana za najkorzystniejszą. Odwołujący nie jest więc w stanie wykazać szkody jaką poniósł lub jaką może ponieść na skutek dokonanej przez zamawiającego czynności. Sytuacja wykonawców, których dotyczą podniesione w odwołaniu zarzuty w żaden sposób nie wpływa sytuację prawną odwołującego. Ewentualne odwołania innych wykonawców, o ile nastąpią, będą stanowiły nowe czynności w postępowaniu, od których wykonawcom, w tym także obecnemu odwołującemu, będzie przysługiwać odwołanie. Dlatego też Izba uznała, że odwołujący nie ma interesu we wniesieniu odwołania w zakresie części 1 i 2 odwołania w sprawie o sygn. akt KIO 1889/15.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Warszawie z dnia 4 marca 2015 r. sygn. akt: V Ca 4080/14 dotyczący uzupełniania braków formalnych odwołania.

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Gdańsku z dnia 2 kwietnia 2015 r. sygn. akt: XII Ga 39/14 dotyczący uzupełniania dokumentów (art. 26 ust. 3 ustawy Pzp), wyjaśnień (art. 26 ust. 4 ustawy Pzp), warunków udziału w postępowaniu.

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2015 r. sygn. akt: XXIII Ga 312/15 dotyczący informacji zastrzeżonych jako tajemnica przedsiębiorstwa, rażąco niskiej ceny.

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Katowicach z dnia 24 czerwca 2015 r. sygn. akt: XII Ga 303/15 dotyczący postępowania dowodowego przed sądem w zakresie zarzutu rażąco niskiej ceny.

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Gdańsku z dnia 8 lipca 2015 r. sygn. akt: XII Ga 306/15 dotyczący kosztów postępowania odwoławczego.

[tekst orzeczenia](#)

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 9/2015

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2015 – 30.09.2015

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	86 352	15 938	102 290
O zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa / na podwykonawstwo	31	130	161
O udzieleniu zamówienia	83 966	16 356	100 322
O konkursie	91	37	128
O wynikach konkursu	61	50	111
O zmianie ogłoszenia	26 767	10 233*	37 000
O koncesji na usługi / roboty budowlane	25	7	32
O zamiarze zawarcia umowy	3 153	659	3 812
Informacyjne o planowanych zamówieniach	-	489	489
O profilu nabywcy	-	8	8
RAZEM	200 446	43 907	244 353

* - ogłoszenia dotyczące dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	36,89%	6,41%
Dostawy	34,74%	57,34%
Usługi	28,37%	36,25%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	99,18%	96,28%
Przetarg ograniczony	0,42%	3,31%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,04%	0,32%
Dialog konkurencyjny	0,02%	0,09%
Licytacja elektroniczna	0,34%	-

Kryteria oceny ofert – BZP

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	4%	18%	10%	11%
Cena i inne kryteria	96%	82%	90%	89%

Kryteria oceny ofert – TED

(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	15%	11%	10%	11%
Cena i inne kryteria	85%	89%	90%	89%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	267	0,84%
Dostawy	89	0,30%
Usługi	122	0,50%
Razem	478	0,55%

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	12	0,04%
Dostawy	15	0,05%
Usługi	68	0,28%
Razem	95	0,11%

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in.

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	1 247	3,91%
Dostawy	1 084	3,61%
Usługi	1 319	5,38%
Razem	3 650	4,23%

Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	27 284	85,61%
Dostawy	20 208	67,36%
Usługi	17 911	73,09%
Razem	65 403	75,72%

Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	35	0,11%
Dostawy	100	0,33%
Usługi	63	0,26%
Razem	198	0,23%

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	32,91%	7,23%
Dostawy	34,36%	50,79%
Usługi	32,73%	41,98%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	86,10%	87,16%
Przetarg ograniczony	0,37%	3,83%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,02%	1,16%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,04%	7,80%*
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,05%
Wolna ręka	11,58%	-
Zapytanie o cenę	1,60%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,28%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	28,929 mld zł
-------------------------	----------------------

Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	64%

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

Dostawy	20%
Usługi	16%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartościach od określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp do progów UE)

Ogłoszenia o zamówieniu z ogłoszeniami o udzieleniu zamówienia

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Okres	Liczba ogłoszeń o zamówieniu	Liczba ogłoszeń o zamówieniu, do których opublikowano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Odsetek
rok 2014	145 230	121 307	83,53%
I kw. 2015	24 957	21 536	86,29%
I poł. 2015	55 763	47 108	84,48%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzuconych
Roboty budowlane	4,55	1,96
Dostawy	2,36	1,51
Usługi	3,10	1,81
Średnio	3,00	1,74

Zamówienia udzielone według województw

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	8%
kujawsko-pomorskie	5%	5%
lubelskie	5%	5%
lubuskie	2%	3%
łódzkie	5%	5%
małopolskie	10%	9%
mazowieckie	18%	19%
opolskie	2%	2%
podkarpackie	6%	5%
podlaskie	3%	3%
pomorskie	6%	6%
śląskie	10%	10%
świętokrzyskie	3%	3%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	8%	8%
zachodniopomorskie	5%	5%

Średni czas trwania postępowań

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	2014	2015
Roboty budowlane	39 dni	40 dni
Dostawy	33 dni	34 dni
Usługi	32 dni	34 dni
Średnio	34 dni	35 dni

Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	% wartości
Administracja rządowa centralna	3,05%
Administracja rządowa terenowa	2,30%
Administracja samorządowa	50,55%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,18%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,79%
Uczelnie publiczne	4,36%
Podmiot prawa publicznego	6,88%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	9,96%
Inny	21,93%

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	2,68%
Administracja rządowa terenowa	2,58%
Administracja samorządowa	39,71%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,22%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,82%
Uczelnie publiczne	6,07%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	20,88%
Zamawiający sektorowy	2,54%
Inny	24,49%

Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	17,21%	26,67%	56,13%
Administracja rządowa terenowa	23,16%	37,17%	39,68%
Administracja samorządowa	45,72%	14,55%	39,73%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	31,08%	22,07%	46,85%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	22,98%	26,41%	50,61%
Uczelnie publiczne	18,00%	55,21%	26,80%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	10,05%	68,34%	21,62%
Zamawiający sektorowy	15,45%	41,45%	43,10%
Inny	23,16%	43,44%	33,41%

Struktura procentowa trybów udzielania zamówień
według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	76,27	1,20	0,00	0,00	0,00	19,57	2,58	0,38
Administracja rządowa terenowa	84,57	0,09	0,00	0,05	0,09	12,49	1,85	0,85
Administracja samorządowa	85,70	0,22	0,02	0,04	0,01	12,39	1,18	0,44
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	88,74	0,00	0,00	0,45	0,00	9,46	1,35	0,00
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	71,52	0,49	0,00	0,24	0,00	13,20	14,55	0,00
Uczelnie publiczne	88,78	0,08	0,03	0,02	0,02	8,06	2,84	0,16
Podmiot prawa publicznego	86,14	0,88	0,06	0,00	0,02	11,23	1,35	0,32
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	90,92	0,16	0,00	0,05	0,01	8,21	0,64	0,01
Inny	84,79	0,71	0,03	0,04	0,02	12,31	2,01	0,09

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

Liczba zamówień udzielonych polskiem wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Belgia	1	1 x usługi	brak danych
Bulgaria	1	1 x dostawy	957 000 EUR
Chorwacja	1	1 x usługi	347 655 EUR
Czechy	11	9 x dostawy 2 x usługi	2 540 347 EUR
Dania	2	1 x dostawy 1 x usługi	2 685 321 EUR
Estonia	5	3 x dostawy 2 x usługi	763 755 EUR
Grecja	1	1 x dostawy	1 798 000 EUR
Luksemburg	2	2 x usługi	150 000 EUR
Litwa	1	1 x dostawy	1 541 937 EUR
Łotwa	6	6 x dostawy	8 815 789 EUR
Niemcy	5	1 x roboty budowlane 2 x dostawy 2 x usługi	691 868 EUR
Rumunia	2	2 x dostawy	515 020 EUR
Słowacja	5	3 x dostawy 2 x usługi	57 706 740 EUR
Szwecja	1	1 x dostawy	brak danych
Węgry	2	2 x dostawy	9 201 296 EUR
Wielka Brytania	1	1 x dostawy	686 081 EUR
Włochy	5	4 x dostawy 1 x usługi	9 368 084 EUR
Razem	52	1 x roboty budowlane 37 x dostawy 14 x usługi	97 768 893 EUR

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 3/2015

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Austria	2	144 809 967	11	65 296 799	8	94 633 603	1	20 325	22	304 760 694
Belgia			25	8 888 677					25	8 888 677
Białoruś			1	b.d.					1	0
Chiny			3	1 860 793 829					3	1 860 793 829
Czechy	1	b.d.	28	187 118 164	7	8 328 548			36	195 446 712
Cypr			3	34 231 500					3	34 231 500
Dania			2	3 371 361					2	3 371 361
Finlandia			1	b.d.					1	b.d.
Francja			20	28 740 503	10	46 968 462			30	75 708 964
Gruzja					1	608 386			1	608 386
Hiszpania	6	776 234 920	10	219 965 230	13	94 159 662	1	12 195	30	1 090 372 008
Holandia			16	19 193 891	6	804 791 167			22	823 985 058
Indie			1	1 228 770	1	3 241 869			2	4 470 639
Irlandia			187	20 204 645	1	30 000 000			188	50 204 645
Izrael			2	13 075 008					2	13 075 008
Japonia			1	839 900					1	839 900
Kanada			1	988 800	2	3 653 567			3	4 642 367
Litwa			4	17 307 111	3	8 205 479			7	25 512 590
Luksemburg			2	b.d.					2	b.d.
Łotwa			2	526 000					2	526 000
Niemcy	8	483 216 586	53	286 057 515	11	30 412 328	1	27 667	73	799 714 097
Norwegia			1	448	1	665 422			2	665 870
Portugalia			3	412 764					3	412 764
Rosja			1	b.d.	1	608 386			2	608 386
Rumunia			2	223 872 979					2	223 872 979
Słowacja			3	1 269 481	4	3 263 000			7	4 532 481
Słowenia			1	22 920 000	1	1 197 600			2	24 117 600
Szwajcaria			45	31 256 319	3	3 892 380			48	35 148 698
Szwecja			5	36 409 958	1	1 899 607			6	38 309 565
Turcja			1	2 103 155					1	2 103 155
Ukraina					1	608 386			1	608 386
USA			4	14 552 236	11	66 458 277			15	81 010 513
Węgry					1	b.d.			1	b.d.
Wielka Brytania			138	32 257 387	7	43 002 536			145	75 259 923
Włochy	8	1 165 017 252	15	111 314 459	5	7 439 237			28	1 283 770 947
Razem	25	2 569 278 725	592	3 244 196 888	99	1 254 037 900	3	60 187	719	7 067 573 701

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. Kontrola udzielania zamówień publicznych

Kontrole uprzednie

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	100	
Zakończone	101	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Odstąpiono od kontroli	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	75	74%
Stwierdzono naruszenia	26	26%
w tym:		
zalecenie unieważnienia	1	4%
zalecenie usunięcia naruszeń	13	50%
naruszenia formalne (bez zaleceń)	12	46%

Kontrole doraźne

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	44	
Zakończone	46	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Brak naruszeń	1	2%
Stwierdzono naruszenia	45	98%
W tym:		
zawiadomienie RDFP	28	-

Kontrole doraźne zawiadomień

(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	18	
Zakończone	16	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	1	6%
Stwierdzono naruszenia	15	94%
w tym:		
uchybenia formalne	15	100%
zawiadomienie RDFP	13	-

Postępowania wyjaśniające

Postępowania wyjaśniające	Liczba	
Wszczęte	447	
Zakończone	379	
Wyniki postępowań	Liczba	Struktura procentowa
przekazane do kontroli	56	15%

III. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	2 122	
Rozpatrzone ogółem	2 207	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	169	8%
Odrzucone	63	3%
Umorzone postępowanie	448	20%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	340	15%
Oddalone	713	32%
Uwzględnione	474	22%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2015 r.	2014 r.
Roboty budowlane	18%	21%
Dostawy	36%	39%
Usługi	46%	40%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2015 r.	2014 r.
Liczba wniesionych skarg	123	96
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	6%	5%

Przygotował:
Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

Joanna Czarnecka Joanna Orzeł
Rafał Baczewski Izabela Rzepkowska
Anna Węclawska Wojciech Michalski
pod kierunkiem Anity Wichniak-Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl